UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Bartolvs A Saxo Ferrato In primam Codicis Partem

Bartolus

Lugduni, 1567

Bonis vacantibus, & de incorporatione.

urn:nbn:de:hbz:466:1-96119

Visual Library

caſus,licet videatur contra.l.admonendi.ff.de iureiur.quod dic vt
ibi.aduerte φ glo.dicit intra triennium fateor ſecundum iſta tem-
pora vbi erat hoc ſtatutum in fauorem fiſci cum de iure communi
eſſet annus vtilis hodie vero puto,quod intra quadriennium poſ
ſit,vt.l.fi.§.de temp.in inte.reſt.pe. In ea l.verſic. quero quid ibi,eſt
c annus vtilis hodie.[c] † Item illud quod dicit gl.φ priuatus nõ poſ
4 ſet infringere.intellige ex hoc ſolo quod dicat inſtrumenta eſſe de
nouo reperta,ſed ſi allegando probaret quod in prima cauſa non
habuit facultatem producendi dicta inſtrumenta,tunc reſtituere-
tur etiam poſt ſententiam ex clauſula generali, ⁊ intra quadrien-
nium.Et ita tenet Inn.extra de teſt.c.vltra tertiã.habet ergo pri-
uatus hoc allegare, quod non habuit facultatem producendi in
d primo iudicio,quod in fiſco neceſſe non eſt.[d] † Quero quid ſi ſen-
5 tentia eſt lata per corruptionẽ pecunie.Dico breuiter φ tunc ſen-
tentia eſt nulla ipſo iure,vt l.venales.§.quando prouo.non eſt ne.
l.j.⁊ ij.§.de pen.iu.qui ma.iud. Et in hoc eſt idẽ quod in priuato ⁊
e in fiſco,dicit gl.⁊ bene.[e] † Quid ſi preuaricatio interuenit per gra-
6 tiam,vel ambitionẽ? glo.mirabiliter dicit φ tunc poteſt retractari
ſententia per reſti.in integ.intra quadrienniũ,vt hic,⁊ idem in pri-
uato,vt l.ſeruo inuito.§.cum pretor.ff.ad Treb.⁊ ibi gl.hoc not.φ
f tene menti[f].Item nota quod ſententia lata per gratiã pecuniam
vel ambitionem,poteſt retractari intra quadriennium ex clauſula
generali.Et predicta vera intellige cũ determinatione eorum,que
7 no.in l.ſi pretor.§.Marcellus.ff.de iud.Querit † gl.quid in pupil-
lo ⁊ eccleſia.Certe idem quod in fiſco,idẽ not.in d.l.Imperatores.
8 † Querit gl.an ex eiſdem actis iudicabitur.gl.ſe remittit ad not.in
l.ſi expreſſim.ff.de appell.Tu dic aut loquimur in caſibus,in qui-
bus ſententia eſt ipſo iure nulla,⁊ dic vt l.ſi vt proponis.§.quomo
do ⁊ quãdo iu.examinaui.ff.de re iud.l.cũ querebatur,⁊ ibi plene.
Aut loquimur in caſibus in quibus ſententia reſcinditur per reſt.
9 in integ.⁊ tunc videtur iudicandum ex eiſdem actis.† Nam per re
ſtitutionem reſtaurabitur inſtãtia prima,⁊ dic vt l.j.§.ſi aduer.lib.
10 † Querit gl.an prius reſpublica ⁊ fiſcus debeant agere contra ſuũ
procuratorem,certe vt no.in d.l.Imperatores.ff.de re iud.

ADDITIONES.

a ALEX. ¶ Cauſas.Dicit Bald.in l.j.in princ.de cond.inde.quod
Bart.male intellexit hanc legem.

b ¶ Non requiritur preſentia aduocati. Adde an talis abſentia ſit
iuſta cauſa dilationis petende.Collectarium in c.preterea.nu.xxij.
⁊ quod ibi poſui in apoſt.ad ipſum.in verſi.ad querendũ aduoca-
tum.extra de dil.dixi poſt Jac.Rebuf.in l.omnes iudices in prin.
in ver.And.de Baru.j.de dela.

c ALEX. ¶ Hodie.Not.⁊ adde quod hanc opi.ſequitur Paul.de
Caſt.ſimpliciter in d.l.Impera.ſed Bal.hic,⁊ Jaco.Butr.in l.ſub
ſpecie.ff.de re iud.⁊ Imo.in d.l.Imperatores,tenent etiam hodie
habere locum diſtinctionẽ huius l.quia legum correctio, ⁊c. l.pre-
cipimus.§.de app.vide Bald.in d.l.ſub ſpecie.⁊ in l.j.de cond.ind.
vbi dicit Bart.non intellexiſſe hanc l.dic vt ibi per eum.

d ¶ Non eſt.Not.practicam pro priuato patente reſtitutionem ad-
uerſus ſentẽtiam propter inſtrumẽta de nouo reperta,vide Bal.
⁊ Sal.in l.ſub pretextu.§.de tranſ.⁊ Cyn.in l.conſentaneum.§.quo-
modo ⁊ quando iudex.⁊ Rapha.cu.⁊ Imol.in l. Imperatores.ff.
de re iud.⁊ idem voluit ibi Ang.⁊ Bul.de cu.in l.de his.ff.de tranſ.
Adde Spe.no.in tit.de execu.ſententie.§.ſi.verſi. illud tamẽ quod
litigator dubitans ferri ſententiam contra ſe allegat ſe non poſſe
producere inſtrumẽta de iurib.ſuis,quia perdita, poſtea repertis
inſtrumentis poterit venire contra ſententiam.

e ALEX. ¶ Et bene.Vide Bart.in l.j.de cond.ob turp.cau.⁊ in l.
diuus.ff.de re iud.

f ALEX. ¶ Tene menti. Ego hoc in fiſco intelligo verum ſimpli-
citer,in priuato autem ſi tempore late ſentẽtie ſibi notum eſt hoc,
debet ſtatim appellare,vt l.j.in prin.ff.de app.ſi non appellauerit,
eſt in lata culpa,⁊ ſic nõ ſubuenitur ſibi ex clauſula generali,q̃ eſt,ſi
qua mihi iuſta cauſa eſſe videbitur,⁊c. non enim eſt iuſta cauſa cũ
poſſit appellare,⁊ neglexerit,vt dixi in d.l.§.cũ pretor.Bart. Pro
hoc facit gl.in l.j.§.j.φ quiſq; iuris.ſed Bald.in l.j.§.de cond.inde.
videtur tenere cõtra.φ immo detur reſtitutio ex clauſula generali,
ex alio capite equitatis,vcʒ ne fiãt illicite extorſiones.l.illicitas.de
offi. preſi.c ita etiam tenuit Cy.⁊ Bul.in l.pe.ff.de iuſt.⁊ iur. Alex.
Idẽ ſequit Paul.de caſt.in l.Imper.de re iud.licet Imo.inaduer-
tenter ibi videatur ſequi iſtã gl.indiſtincte etiã in priuato,vbi autẽ
loquitur in cauſis in quib.ſentẽtie reſcindũtur per reſtitutionẽ,tũc
ex eiſdẽ actis videt iudicandũ,hoc ſequitur Imo.in l.diuus. de re
iud.per d.Ant.de But.in l.literis de offi.dele.⁊ ibi per Imo.c.fin.

De bonis vacantibus,& de eorum incorpo. Rubr. X.

LEX I.

a
a Scire debet.Etiam ex priuilegio ciuitates nõ
ſuccedunt in bonis vacãtibus,⁊ ſi
occupauerint,ab eis auferuntur.h.d.⁊ eſt bona lex.[a] † No.
quod ciuitates non ſuccedunt in bonis vacantib⁹. ¶ Idẽ no.in l.
b item veniunt.§.ait ſenatus[b].ff.de peti.hered.l.j.ff.de iur.fiſ.de bon.
c poſ.l.iij.§.a municipib.⁊ j.ti.j.l.ex varia[c]. ¶ † Secundo no.q̃d pri-
3 uilegium ciuitatis contra hoc nõ valet. Op.ff.de iu.fiſ.l.j.§.diuus.
Sol.q̃d hic dicit ſine herede legitimo,ſubaudi ⁊ honorario, ⁊ que
perſone fiſcum excludant,not.hic in gl.Opp.q̃d priuilegiũ valeat,
vt j.ti.ij.l.j.Sol.intellige hic quando priuilegiũ eſt datũ ad petitio
nem partis petẽtis,ſecus ſi motu ꝓprio principis,vt dicit glo.quã
4 not.In eo quod dicit de lege,vide gl.in ver.ex permiſſu.† nã ita in-
telligitur committi fraus,quando lex cõditur ad poſtulationẽ ali-
5 cuius,ſicut in priuilegio probat̃,vt l.j.ff.de excep.doli.† Quero,di-
citur hic quod fiſcus vendicat,vtrũ requiratur aditio? Gl.hic,⁊ j.
6 eo.l.vacantia,tenet quod nõ,ſi bona ſint ſoluẽdo,† quod nota pro
hereditatibus relictis ad pias cauſas,que ſi ſint ſoluẽdo,nõ requi
ritur aditio,q̃d videtur tenere Spec.in tit.de inſtr.edi.§.compen-
7 dioſe.† Sed gl.in l.j.§.an bona.ff.de iur.fiſ.videtur tenere cõtrariũ.
Et idẽ dic.ſ.quod aditio ſit neceſſaria non tamen preiudicat fiſco,
d niſi quãdo bona ſunt ſoluẽdo,⁊ iſtud ibi tenuit.[d] † Et ſic non vide-
9 tur verum q̃d Spec.dicit de hereditate ad pias cauſas relicta ad
ſimilitudinem fiſci quod etiam apparet, q⁊ etiam fauor libertatis
non eſt tãtus vt valeat ſine aditione ⁊ nõ eſt dubiũ quod libertas
eſt pia cauſa.Sed introductũ eſt remediũ,vt addicãtur bona cau-
ſa ſeruãdarũ libertatũ,vt l.ij.de fideic.li.⁊ ff.de manu.teſt.l.ſi.Inſti.
de eo cui lib.cau.bo.addi.per totũ,⁊ ſic illud remediũ arbitror ha-
e bere locũ pro relictis ad pias cauſas q̃d eſt no.[e] ¶ † Quero quãto
10 tẽpore excludatur fiſcus a petitione rerũ vacantiũ.dic vt in gl.ple-
nius in l.in omnib.ff.de diuer.⁊ tẽp.preſcr.⁊ per Cy.in l.j.§.de qua
11 drien.preſcr.† Quero vtrũ pro delictis ciuitas poſſit accipere bo-
na? gl.dicit quod non eadẽ ratione.ſecus puto ciuitab⁹ que de iu-
re vel de facto hodie nõ recognoſcunt ſuperiorẽ, ⁊ ſic populus eſt
liber vt no.in l.hoſtes.ff.de capti.⁊ poſtlim.reuer.q̃d ipſamet ciui-
tas ſit fiſcus,⁊ ſic poſſit capere bona vacãtia,⁊ etiã ex delicto,ſicut
fiſcus.ita no.in l.j.ff.de iur.fiſc.Idẽ ſi ciuitas haberet ex priuilegio
non ad poſtulationẽ conceſſo,hoc expreſſo, vel ſi ſimpliciter con-
f ceſſa eſſent omnia regalia.vt in feudis x.collat.que ſint reg.cap.j.[f]
12 † Sed quero vtrum priuilegium conceſſum,in dubio preſumatur
ad partis poſtulationem conceſſum, vel ſine, dicam j.titu.ij.leg.
g j.De lege[g] ſcripta puto quod in dubio non intelligatur ad partis
poſtulationem ſcripta,niſi probaretur,⁊ ſic valeret ⁊ lex ſcripta,vt
habemus,j.de appari.prefec.preto.l.ſi.ibi huic ſanctioni.lib.xij.

ADDITIONES.

a ANG. ¶ Bona lex.† Not.tex.ibi,audiẽdas,ad ſtatuta diſponẽtia
a φ quis non debeat audiri,nã impeditur litis cõteſtatio.§.de legib.
leges la j.vt ecce.ſtatuto cauetur q̃d bannito nõ reddatur ius ſeu
fiat ius,an talis exceptio ſit impeditiua proceſſus? Tex.eſt clarus
quod ſic in l.ſi ſeruus in ſi.§.de his qui ad eccle.confu.⁊ de his qui
po.no.pr.in ſi.l.parũ ante ſi.ibi nec repetende actionis, ⁊ vt neque
priuati.l.ij.§.ſi.⁊ ſic tenent Mar Sili. Jac. But.⁊ Cy.⁊ vltramon.
de omnibus alijs exceptionibus que negatiue ⁊ priuatiue inſpi-
ciunt,principiũ rei,vel proceſſum,⁊ ideo ait pretor,eius rei,de qua
iuratum nõ erit,actionem dabo.ff.de iureiu.l.ait pretor,eius rei.in
princ.Et de omnibus alijs q̃ ſic reſpiciunt proceſſum in parte vel
in totum,vt ea.l.§.j.⁊ ita conſuluit do.Rich.de Sali.Idẽ ſi ſtatu-
tum diceret,nullus attentet talem inquietare,nam ſimiliter ex his
verbis paratur exceptio habẽs impedire litem conteſtatã,vt j.tit.
j.l.ij.ALEX.An bona vacãtia ſint hereditas,vide Bart.in l.fide-
iuſſor.in ſi.de fideiuſ.⁊ Bar.per illum tex.tenentem quod non,in l.
ergo.§.fin.⁊ ibi aliquid dixi poſt eum ff.de fideicommiſ.lib.

b ¶ §.Ait ſenatus.Vide ibi om.d.Alex.de imo.⁊ in l.ciuitas,ſi cer-
tum pet.⁊ Pau.de Caſt.in.l.j.§.huius ſtudij.ff.de iuſt.⁊ iur.⁊ Bal.
in c.j.in verſi.item no.bona confiſcari.de pa.te.⁊ Jo.And.in addit.
ad Spec.in titu.de inſtr.edit.§.porro.in additio.hec ſubſcriptio,⁊
But.in c.per venerabilem qui ſi.ſint leg.⁊ omnino Alex.de Imol.
in conſi.xcij.quarta parte.

c ALEX. ¶ Varia.ciuitates nõ ſuccedunt in bonis vacãtibus,vi-
de Bar.in legib.hic per eũ allegatis,⁊ l.infamẽ.de publ.vide Bal.
in l.j.de her.decurio.⁊ limitat iſtud procedere,niſi eſſet ciuitas que
haberet regalia fiſci ex conſuetudine, vel priuilegio ſecundũ eum
videas φ ponit quid in iſtis nobilibus, qui habẽt homines ſuos,
vtrum ſuccedat legitima ſua ſucceſſione deficiẽte, ⁊ concludit per
illum tex.q̃d ſic,⁊ idem dicit in collegio,q̃d ſuccedit ille de collegio
ſua ſobole legitima deficiẽte,q̃d etiã voluit Bar.in l.ſi quis filio.§.
eius qui de iniuſto teſta.vbi dixit per illum text.q̃d preſertur fiſco
in ſucceſſione,⁊ idẽ dicas in eccleſia que ſuccedit ſuo clerico exclu-
ſo fiſco,quando nõ extat eius legitima ſucceſſio.l.ſi quis presbyter.
§.de epiſ.⁊ cle.⁊ voluit Bald.in d.l.j.vbi ponit rationem diuerſita-
tis inter collegium,⁊ eccleſiam,⁊ ciuitatẽ. Adde in materia Bart.
⁊ ibi reaſſumpſi in l.acta.in §.ad ampliandum.ff.de re iudic.

d ALEX. ¶ Tenuit.Adde bar.in d.§.an bona.q diſtiguit i hereditã
tẽ ſibi obueniẽtẽ iure hereditario,vl iure bonorũ obueniẽtiũ ex de-
licto.dic

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

licto, dic vt ibi per Ang. in l. ij. §. ad leg. Juli. de vi. ⁊ de differentia
inter hereditatē iacentē, ⁊ bona vacantia: vide Bar. in l. fideiuſſoꝛ
obligari. §. fi. de fideiuſ. ⁊ ad Bar. dic quod in bonis vel hereditaꝫ
te fiſco acquirenda, non requiritur aditio: adde gl. in l. recuſare. in
§. meminiſſe. in ver. fiſco, in fi. ad Treb. ⁊ gl. in ver. tradere. ⁊ ibi do
cto. in l. eam quam. ſ. de fideicom. ⁊ in l. ſi ſequens. in prin. ad Sylꝫ
la. ⁊ pꝛobat tex. in l. non fiſco. in verbo, cad. eod. tit. ⁊ tex. in verbo,
vacantia. iuxta l. j. §. diuus de iure fiſci. per Bar. in l. j. in iiij. q. pꝛinꝫ
cipali. ver. item quero quid ſi heres. ff. de vul. ⁊ pup. Sed an tranꝫ
ſeat in fiſcum hereditas, ſcʒ cum ſuo onere, puta legatoꝛum, vide
Bar. quem ſequitur ibi Jmo. in d. l. ſi ſequens. qđ ſic, per d. l. cum
fiſco. potiſſime quando culpa heredis applicatur fiſco, vt qꝛ non
vendicauit moꝛtem defuncti. d. §. meminiſſe. Sed ſi aliquo caſu eꝫ
ueniebant bona fiſco tanquam vacantia, dicit Pe. de Bella pti. ⁊
Jmol. in l. quidam teſta. §. quoties. de le. ij. qđ non applicant fiſco
cum onere, per d. l. eam quam. Bal. contra in d. l. eam quam. circa
xiiij. ſol. Pꝛo cuius opi. allego tex. in l. j. §. fi. de cad. tol. ⁊ ibi gl. con
tinuando illum tex. ad pꝛecedentia. Et hoc videtur mihi verū, qꝛ
non videtur qđ hereditate non adita, debeat conſiderari heredis
culpa, qꝛ non debet heredis culpa nocere legatarijs, arg. l. ſanciꝫ
8 mus. de penis. ANG. †Non obſtat hec gl. qꝛ nō loquitur in eo ca
ſu, ſed eam intelligo cum dominium debeat fiſco applicari ex cau
ſa delicti, ita quod in fiſcum ⁊ delinquentem ex maleficio obligaꝫ
tio eſt contracta, vt l. ex maleficijs. ff. de act. ⁊ obl. Et ſic rōne obliꝫ
gationis dominiū queritur fiſco ipſo iure. in l. cum duob. §. idē reꝫ
ſpondit ſocius qui ceſſantis, cum gl. de dit. ff. pꝛo ſoc. ⁊ de pub. l. cō
miſſa, poſſeſſio autem nullo modo queritur fiſco, niſi appꝛehēdaꝫ
tur, vt in dictis legibus. Jtem videtur tex. in d. l. commiſſa.
e ALEX. ¶ Eſt notand. Adde Bar. in l. pꝛoxime. ff. de his que in
teſta. delen. per quem tex. dicit Bal. in l. j. §. pe. de cōi. ſeruo manuꝫ
miſſo, ⁊ no. Bar. in l. ſi vnus. ſ. de teſta. ⁊ in l. Titio vſumfru. §. j. de
cond. ⁊ demō. ⁊ in l. ſi pure. de teſta. manu. ⁊ in l. ij. ſ. de fideicō. lib. ⁊
no. dictum Bar. hic. qđ in piam cauſam tranſit hereditas ſine adi
tione, de quo dixi poſt Bar. in l. j. §. ſed quoties. ff. ad Treb.
f ALEX. ¶ Cap. j. Utrū ciuitates habeāt ius confiſcādi *. Uide tu
* que ad hoc per Bal. habentur in l. j. ſ. de here. inſti. in ver. iiij. queꝫ
ritur. ⁊ in l. hereditas in fi. ſ. de his qbus, vt indignis. ⁊ in mar. ver.
* ciuitas. ver. ij. ⁊ per Jnn. in c. paſtoꝛalis. de foꝛo cōpe. * vide ꝙ no.
Bal. in l. ij. ſ. communia de vſuca. ⁊ qđ no. Bar. in rub. ſ. de iu. fiſc.
12 ⁊ in l. item. §. ait ſenatus. de peti. heredit. † Quid autem in epiſcoꝫ
* pis. * Adde tu que per Fel. habētur in c. irrefragabili. §. j. in pꝛinc.
* de offi. oꝛdi. * an habeāt ius confiſcandi. Bal. notat ꝙ non, in aut.
bona damnatoꝛū. ſ. de bo. damna. Et etiam an habeant epiſcopi
bona obligata ſicut fiſcus? Bal. dicit ꝙ non. ſ. in rubꝛ. de priui. fiſ
ci. ⁊ ibi etiam qđ municipia non habeant fiſcū. ⁊ an populus haꝫ
beat fiſcū, vide Bal. in l. j. de iur. fiſ. quid in regib. vide Bal. in l. iij.
13 ſ. ad Treb. quid in nobilibus, an ſuccedant hominibus decedēꝫ
tib. ſine legitimo ſucceſſoꝛe? Bald. in l. j. ſ. de here. decu. decidit qđ
ſic, ⁊ ibi aſſignat rationem quare magis collegium ſuccedat ab in
teſtato vni de collegio, vt hic. No. adde Bal. in l. j. ſ. de here. decu
no. ⁊ ſcripſi. ſ. in pꝛinc. huius l. poſt Bar.
g ALEX. ¶ Lege. Jntellige in volumine coꝛpoꝛis ſcript. alias dic
vt j. de petit. bono. ſublat. in l. ij. ⁊ ibi no. Ang. Uide hoc limitatū
per Alex. in l. iij. in pꝛin. ꝙ quiſqʒ iur. Ale. Priuilegiū cōceſſum, an
in dubio intelligatur conceſſum ad partis poſtulationē, de hoc aꝫ
liquid tangitur per Bar. in l. iij. in pꝛin. ff. ꝙ quiſqʒ iu. ⁊ ibi late per
ſcribentes, ⁊ Jac. bu. ⁊ Bal. in l. qđ fauoꝛe. ſ. de leg. d. Are. inſti. de
act. §. tripli. in verſic. in ea. ibi de fructibus ⁊ lit. exp. ⁊ hoc not. gl. ⁊
Bar. clarius in auth. quas actiones. ſ. de ſac. ſan. eccle.

LEX II.

1 ☞ Beneficia Pꝛincipis ſunt latiſſime interpꝛetanda, ⁊ nu. 4. ſed
contra pꝛincipem.

a **Si quando.** [a] Si res cōceditur in integro ſtaꝫ
tu per pꝛincipem, intelligitur cū
pertinentijs, ⁊ cum omni iure ſuo, ⁊ cum inſtrumentis, ⁊
omnibus fructibus, ⁊ mancipijs que in ea ſunt. h. d. Uel breuius.
1 † Beneficia Pꝛincipis ſunt latiſſime interpꝛetanda, ⁊ iſta lex deꝫ
3 dit mihi laboꝛem. de hoc etiam in l. fi. ff. de conſti. pꝛinc. † Not. dicit
b glo. qđ hic accipitur verbum vnum pꝛo vna oꝛatione. [b] qđ eſt vtile
pꝛo ſtatutis, que dicunt, qđ pꝛo quolibet verbo iniurioſo imponaꝫ
tur tanta pena quod intelligitur. i. pꝛo qualibet oꝛatione dixi in l.
c item apud Labeonem. §. conuicium. ff. de iniur. [c] Op. j. ti. ij. l. fi. So.
4 intellige hanc donationem non eſſe factam ad poſtulationē. † Op.
j. de agr. ⁊ manci. do. l. fi. vbi beneficium Pꝛincipis nō interpꝛetaꝫ
tur latiſſime gl. non ſoluit. Jnno. extra de dona. c. cum dilectus. diꝫ
cit, qđ beneficium Pꝛincipis largiſſime eſt interpꝛetandū contra
ipſum Pꝛincipē. Sʒ cū alius lederetur, intelligeretur ſtricte, ⁊ ita
d pōt intelligi lex contraria, ar. l. ij. §. merito. ⁊ §. ſi qs a pꝛin. ff. ne qđ
5 in lo. pub. [d] † Quero, quid ſi iſta verba apponerentur in contractu
vel in vltima voluntate, quid impoꝛtarent. Reſpondeo, puto idem
ac ſi legarent fundum inſtructum, ⁊ domū inſtructam. argu. l. Seie.
§. Tyranne. ⁊ l. pꝛedia. §. ita legatum. ff. de fun. inſtr. ſed hic compꝛe
hendit plura, que appellatione inſtrumenti non compꝛehēderenꝫ
tur, vt hic patet ⁊ ſic largiſſime, vt no. in l. fi. ff. de conſti. pꝛin. de reg.
iur. l. in teſtamentis. ff. de verb. ſig. l. pꝛinceps bona. Ultimo hec lex
6 inducitur † quod quando pꝛinceps cōcedit alicui caſtrum, videtur
concedere cum ſua curia ⁊ iuriſdictione, facit ad hoc l. j. §. cum vrꝫ
bem. ff. de off. pꝛefe. vꝛbis. l. fi. ff. de conſt. pꝛincipum, ⁊ ibi per doc. in
e l. quo tutela. ff. de regul. iur. [e]

ADDITIONES.

a ALEX. ¶ Si quando. Et facit iſta l. ad arg. † an publicata domo
2 intelligātur publicata ſupellectilia, ⁊ ea que ſunt ad vſum domus,
de quo per Bar. in l. cum ancillis. de inceſt. nupt. Arch. in c. ſin. xij.
q. allegat iſtam l. quod qui dat domum, vel aliam rem, videtur daꝫ
re ea que ipſi annexa ſunt, bene facit l. Julianus. §. edib. cum l. ſeq.
de act. empt.
b ¶ Uerbum vnum pꝛo oꝛatione. Jac. Rebuf. hic num. tertio, verſi.
not. pꝛo aduocatis inducit hoc ad dictum not. ſcilicet vt aduocaꝫ
tus, qui impetrauit a iudice, vt poſſit dicere vnū ſolum verbum
poſſit infinita dicere, idem not. Bald. licet eum non alleget in l. anꝫ
tiquitas. verſi. vlti. no. ⁊ nu. iiij. ⁊ quod ibi poſui in apoſtil. ad ipſum
in verſic. facit pꝛo allegātibus in palatio. ſ. de vſur. ⁊ dixi in apoſt.
ad Dy. in reg. in beneficijs. in verſi. ſubiectos.
c ALEX. ¶ De iniur. Adde Bal. in l. ſi familia. ff. de iuriſd. om. iud.
⁊ in l. illud. in fin. ad leg. Aqui. ⁊ vide quod ſcripſi poſt Bar. in d. §.
cum vitium. adde etiam Are. in ſua pꝛactica, in verbo, contumelioꝫ
ſa. ⁊ per Bart. in l. turpia. de leg. j.
d ANG. ¶ Loco pub. Et circa ipſa vide Spec. in titu. de rel. do. §.
j. verſi. quid ſi petatur.
e ¶ Regul. iur. Uide Bart. in l. j. ad finem. ff. de iuriſd. om. iu. ⁊ Bal.
in l. fi. de conſti. pꝛin. ⁊ Bart. in l. ij. in pꝛin. ⁊ quaſi per totū. de priui.
fiſ. ⁊ Bald. in l. j. §. in initio. de off. pꝛefe. vꝛb. ⁊ Lud. in l. ij. in pꝛin. de
acq. poſſ. ⁊ quod ſcripſi in l. ſi fundum ſub conditione. §. qui fundū.
de le. j. poſt Jmo. ⁊ Spe. ⁊ Jo. An. in tit. de iuriſ. omn. iud. §. j. verſic.
que autem meri. Old. in conſi. lxxiij. quod incipit ad queſtionē que
Bar. in l. inter eos. de acq. re. do. ⁊ in l. ſi aliena. §. fi. de vſuc. ⁊ Bal.
in c. quidam. de ca. qui cur. ven. vbi refert Hoſti. in Summa, ⁊ Bal.
in l. fin. ſ. de cond. inſer. in l. pꝛocuratoꝛem. ſ. man. ⁊ in l. pe. ſ. de bon.
que lib. ⁊ quod no. Bal. in l. ij. de pe. iud. ⁊ Angel. in l. j. §. fi. de offic.
eius cui manda. eſt iuriſ. ⁊ Bart. in l. j. j. de excu. mu. Alex. An conꝫ
ceſſo caſtro videatur conceſſa iuriſdictio, de quo per Bar. in l. j. de
iuriſd. om. iud. per Spec. ⁊ Jo. and. eo tit. §. j. verſi. ſed que meri. per
Oldr. in conſi. cclij. incip. ad q. qua queritur per Bul. ⁊ Bald. in §.
cum vꝛbem. hic allegato per Bart. in l. ij. in pꝛin. ff. de verb. ſign. ⁊ l.
inter omnes. ff. de acq. rer. do. ⁊ in l. ſi aliena. ff. de vſu. per Bal. in c. j.
de capitaneo qui curiam vendidit. vbi refert opi. Hoſti. per Bald.
in l. fin. de conſti. pꝛinc. ⁊ in l. pe. ſ. de condi. inſer. ⁊ in l. a pꝛocurat. ſ.
manda. ⁊ in l. pe. ſ. de bonis que lib. ⁊ in l. ij. ſ. de pedaneis iudi. per
Ang. in l. j. §. fi. de offic. eius. per Rom. in l. iij. in pꝛinc. ff. de acq. poſ.
vide no. per Bar. circa hoc. j. de excuſ. mune. l. j. ⁊ vide omnino que
ſcripſi poſt Bartol. in d. l. inter omnes. quid ſi epiſcopus vendit
vel donat caſtrum cum omnibus iuribus, an veniant ſpiritualia?
Dic quod non, ſecundum Jnno. in c. ex literis de iur. patronatus.
Alex. Excludit etiam fiſcum tutoꝛ, vt no. gl. que non inuenitur aliꝫ
bi facit etiam iſta glo. pꝛo ſcolari moꝛiente in ſtudio, vt ei vniuerſiꝫ
tas ſucce. ⁊ non fiſcus de quo per Bul. in l. j. de here. decu.

LEX III.

2 ☞ Jncoꝛpoꝛatio fit quando res deſcribit inter alias res fiſcales.

a **Si quando aut alicuius.** Si res fiꝫ
ſco deferaꝫ
tur pꝛimo debet ſolenniter examinari per pꝛocuratoꝛem
Ceſaris. Secūdo incoꝛpoꝛari cum authoꝛitate pꝛocuratoꝛis fiſci,
⁊ tituli ſine authoꝛitate ſuperioꝛis non debent ſcribi, ⁊ contra faꝫ
1 cientes grauiſſime puniuntur. hoc dicit. † Ad euidentiam pꝛemitꝫ
te quod dicit glo. ſuper verſicu. ſtylus, quod in qualibet pꝛouincia
erat vnus pꝛocuratoꝛ Ceſaris, ⁊ vnus comes rerum priuatarum,
hoc non placet mihi. Nam pꝛocuratoꝛ Ceſaris, ⁊ Comes rerum
priuatarum eſt idem, vt. ſ. de offi. co. re pꝛiua. per totum ⁊ ibi Azo
in Sum. Dicas ergo qđ in qualibet pꝛouincia erat vnus Comes
rerum priuatarū, hoc eſt pꝛocuratoꝛ Ceſaris, ⁊ vnus rationalis, id
eſt, pꝛocuratoꝛ fiſci. Jtem dicit gl. ad euidentiam, quod hec lex difꝫ
fert a l. fi. j. eo. qꝛ hic queſtio mouebatur, ⁊ nō apparebat cōtradiꝫ
ctoꝛ, ibi ſic. hec non placet, vt dicam in d. l. fi. ⁊ in quo hec lex diffeꝫ
rat ab illa, ibi dicā. His pꝛemiſſis caſus in terminis eſt clarus dicit
tex. per Comitem rerum priuatarū, ſcilicet fiat examinatio ſecunꝫ
dum foꝛmā l. defenſionis facultas. ſ. de iur. fiſ. dicit tex. diligēs ſtyꝫ
2 lus, id eſt, ſcriptura. † Jtem ſcribat inter alias res fiſcales, ⁊ modo
perficitur incoꝛpoꝛatio. Not. quod dicta examinatio debeat fieri
coꝛam pꝛeſide pꝛouincie, vt j. eo. l. fi. ſolue vt dicā. Ultimo no. quaꝫ
liter incoꝛpoꝛatio fiat quod facit ad id quod dicam. j. eo. l. fin.

ADDITIO.

a ANG. ¶ Si quando.† No.tex.in hac l.ibi.ſigillatim.ad ſtatuta di
1 centia in maleficijs nõ valere dictũ teſtis.niſi de loco ſigillatim de
ponat. Nã ſi dicit.fuit in loco in inquiſitiõe.vel accuſatione contẽ
to.non dicitur ſigillatim deponere. Nam verbum.ſigillatim.ſingu
larem expreſſionem importat.vt hic,⁊ l.ſi qs ita.ſ.de bo.proſcri.
ſed iſta non eſt ſingularis expreſſio,quatenus referatur ad illa:er-
go ⁊c.vide j.de predijs decu.in l.j.

LEX IIII.

Vacantia. Bona eius,q nullo modo aliquẽ habet ſucceſſorem,dicuntur bona vacantia,⁊ deferuntur in fiſcum heredem.h.d. Quid ſi habeat conſanguineos vltra decimum gradũ,qui de iure communi non admittuntur? Certe dicit gl.quod illi non ad-mittuntur,ſed venit fiſcus.

LEX V.

2 ☞ Procurator Ceſaris,quando ſit iudex inter fiſcum ⁊ priuatũ.
5 Officialis epiſcopi poteſt inquirere contra tenentes bona,que di
ſtribui debent pauperibus.
6 Per inquiſitionem ad vtilitatem priuatam in ciuilibus non pro
ceditur.
7 Bona confiſcanda in initio cauſe in ſcriptis rediguntur.
9 Abbas qui poteſt alienare feudalia,⁊ emphyteutica, an poterit
alienare feudalia ad eccleſiam reuerſa.
11 Curator ad vnam litem debet facere inuentarium.

a Si vacantia [a] † In prouincijs vbi nõ eſt pro-
1 curator Ceſaris de principis cũ
ra certi officiales deſtinantur,quorum ſolicitudine bona
vacantia ſub preſide inueſtigantur,⁊ de eis inuentarium confici-
tur,⁊ principi ſcribitur,⁊ committentes fraudem pena hic inſerta
puniuntur.h.d. Primo ponit dictum. Scdo illud oſtendit. Tertio
punit fraudem cõmittentes,ſcda ibi, que forma. Tertia ibi, nam
ſi quid. ¶ Opp.quod hoc fiat coram procuratore Ceſaris.ſ.e.l.ſi
quando.ſol. Dicit gl.ibi quod hic loquitur qñ queſtio refertur ab
aliquo,ibi quando a nullo.quod non placet,q: eſt contra tex.hic
ibi,nullum iure poſſidere vel vendicare conſtiterit,⁊ ſic etiã loqui
tur qñ nullus reperitur poſſeſſor vel contradictor. Dic ergo qd
lex.ſi quãdo,loquitur in prouincijs,in quibus erat pcurator Ce-
ſaris.forte Ceſar ibi tanquam priuatus homo habebat magnum
patrimonium,vel alias erat conſuetudo ibi mittendi talẽ officia-
2 lem.† hic loquitur in puincijs,in quibus non erat procurator Ce-
ſaris,vel q: Ceſar nullum priuatum patrimoniũ ibi habebat,vel
non erat conſuetudo mittendi talẽ officialem, ſm hoc dicũt deter
minari oẽs leges,dicentes qd procurator Ceſaris eſt iudex inter
fiſcum ⁊ priuatum,vt l.ij.ſ.ſi aduer.fiſc.⁊ ſ.vbi cauſe fiſcales.l.j.q:
eſt verũ ſi procurator Ceſaris eſt in prouincia,alias eſt iudex pre
ſes prouincie,vt hic,⁊ ſic debet intelligi gl.que eſt no.ſ.de iur.fiſc.
b l.defenſionis facultas.que dicit,ꝙ illa cognitio fiat ſub preſide.[b]
3 His premiſſis collige ex lege iſta multa vtilia.† Primo,quod offi-
ciales qui mittuntur ad aliquid faciendũ debent eſſe iurati,vt ibi,
iureiurando aſtricti,facit ſ.de fide inſtr.l.comparationes,⁊ in aut.
iuſiur.quod preſtatur ab his,⁊ l.hac edictali.§.his illud.ſ.de ſec.
4 nup. ¶ Secundo no.quod† etiam in cauſis ciuilibus propter pu
blicam vtilitatem per inquiſitionem proceditur,vt ibi preſes pro
uincie preſente fiſci patrono diligẽter inquirat.facit ff.de cur.re.
5 l.ſi quis reũ.⁊ ſic eſt arg.† de epiſcopo ⁊ preſbytero,quod† eorũ offi
ciales poſſunt facere inquiſitionem contra tenentes bona,que de
6 bent diſtribui pauperibus, vel in alias cauſas pias.† Sz ad vtili-
tatem priuatorũ non reperio p inquiſitionẽ procedi,niſi in caſu.l.
c iij.§.preterea.ff.de ſuſpe.tut.[c] † No.tertio,ꝙ in initio cauſe bona re
7 diguntur in ſcriptis,vt ibi quantũcunq; vel quale ei videatur cũ
gl.ibi poſita,⁊ ſic videtur caſus pro eo qd dixi in l.defenſionis.ſ.
8 de iure fiſc. Nota quarto qd† bona fiſcalia debẽt de facto occupa-
ri,⁊ in fiſcum incorporari poſt cognatiões predictas iuſſu princi-
9 pis,ꝙ nota ad queſtio.† Pone,epiſcopus vel Abbas nõ poſſunt
alienare que ſunt de menſa ſed bona feudalia,ſeu cõſueta dari in
emphyteuſim pñt,vt in c.ij.extra de feu.⁊ epiſcopum vel Abb.vel
Abbatiſſam.c.j. Nõ dubitatur ſi aliqua res feudalis vel emphy-
teutica reuerſa eſt ad monaſteriũ,⁊ Abbas eã occupauit,⁊ p ali-
quod tẽpus tenuit,an dicatur incorporaſſe in monaſteriũ ita qd
facta ſit de mẽſa Abbatis,an vero adhuc remaneat vt poſſit alie.
nari.tex.extra de re.eccl.non alie.cap.vt ſuper.videtur dicere qd ſi
p preceſſorem retente ſunt res tales per annũ videãtur eſſe de mẽ
ſa Abbatis,⁊ ibi Inn.tu dic qd de hoc eſt tex.hic,⁊ ſ.eo.l.ſi quan
do.loquitur enim de ſecunda parte rubrice,ſcilicet de incorpora-
tione,vt tunc dicantur incorporate poſſeſſiones,⁊ facte de mẽſa,
quãdo per officiales ad hoc poteſtatem habentes ſunt deſcripte
in libro aliarũ poſſeſſionum de mẽſa,vel quãdo Abbas hoc decla
d rauit effectas eſſe de mẽſa,⁊ icorporatas,vt hic.⁊ tene mẽti.[d] † No.
10 quod ſicut inuentarium fit quando occupantur multa bona,⁊ ita
eodem modo quando eſt vna res vel due,vt in verſic.que forma.⁊
11 ſic eſt argumen.† quod curator datus ad vnam litem debeat face-
re inuentarium,vt ibi in vna re ſiue in vna actione, licet cõtrarium
obſeruetur communiter de hoc nota.in l.creationibus.ſ.de epiſc.
e aud.[e] † Quero qua actione, vel quo iure iſta cognitio expediatur
12 gloſſ.hic ſuper verſic.paulatim.dicit quod officio iudicis. Tu dic
iure actionis,vt dixi in l.defenſionis.ſ.de fiſc.que actio poteſt de-
duci in iudiciũ,ſi datur libellus per procuratorẽ fiſci ordinarie con
tra aduerſariũ vel per officiũ iudicis hoc inquirentis, vt hac lege.

ADDITIONES.

a ALEX. ¶ Si vacantia.† Et no.quod ſolũ habẽs dominiũ ⁊ poſ-
1 ſeſſionem poteſt impedire comparationem ⁊ confiſcationẽ bono-
rum,⁊ ideo mulier pro dote non impedit confiſcationẽ bonorũ vi-
ri.l.ſi marito.in princ.⁊ ibi Bal.⁊ Ang.ſoluto matrimonio.
b ALEX. ¶ Preſide. Et Ang.in repeti.dicit,quod ſi actus fieri de
bet coram vno qui abeſt,vel cuius officium vacat poterit fieri co-
ram alio iudice per iſtum tex.ſecundum hanc lect. Bar.⁊ l.vbi ab-
ſint de tut.⁊ cura.da.ab his.licet ſecundum Ange.videatur prima
facie contrarium per dictam legem.teſtamenta,⁊ l.conſulta.eo.tit.
quia ſtatim tribuendo iuriſdictionem vni ab alio videtur abdica-
re.argumen.l. cum pretor.in princ.ff.de iudi.⁊ l.maritus.de proc.
adde in materia Ang.in authen.vt cleric.apud proprios epiſ.in §.
huic igitur.⁊ in authen.vt iudic.ſine quoquo ſuffra.
c ALEX. ¶ Suſpec.tut. Adde dicta per Bal.in l.ſancimus.la ij.ſ.
de ſacr.ſan.eccle.licet Inno.in c.ad noſtram.el.j.alias el ij.extra.de
iureiur.dicat ꝙ in ciuilibus non fit inquiſitio. In quibus autem
caſibus poſſit in ciuilibus procedi per inquiſitionẽ,vide per Bal.
in ca.j.§.ſi tres vel plures in fin.lib.de pace tenenda,⁊ per eundem
in c.j.in §.iniuria.de pace iur.firm.in verſi.item an aliter. Et aduer-
te,quia hoc eſt ſpeciale fauore fiſci,⁊ vide omnia que ſcripſi poſt
Bar.in l.ij.§.ſi publico de adulte. In eod.verb.ad fin.adde Ange.
hic in repet.in ij.not.in verſicul.item not.ex iſto text.quod quando
actio.vbi idem tenet,⁊ vidi fieri.
d ALEX. ¶ Tene mẽti. Vide Bal.in c.j.de eo qui inue.fe.⁊ Imol.
in c.vt ſuper de re.eccle.non alie. Ang.hic in repe. Petr.de Anch.
in conſi.ſuo clv.qui tenet idem quod Bar. Ang.⁊ Jo.de Imol.in
c.ſuper prealleg.qui tenet quod eſt neceſſe quod xxx. annis fuerit
in incorporatione.⁊ in c.fi.de feu.⁊ ibi per Cardi. Alex. Adde In-
noc.in ca.vt de cetero,extra de tranſaction.adde tamen quod res
que non ſunt effecte de menſa,poteſt prelatus alienare, ⁊ de ipſis
tranſigere vel paciſci Romano pontifice inconſulto,ſecundũ In-
nocen.in prealleg.loco.⁊ per Hoſti.in cap.vt ſuper.vt eccleſiaſtica
beneficia.⁊ Joan.Andr in c.fi.de reb.eccle.non alie.⁊ ibi tractatur
quando bona dicantur effecta de menſa,⁊ adde gl.ſing.ſecundum
Inn.in cle.frequens.de exceſſi.prela.in qua dicitur quod illa bona,
in quibus prelatus habet directum dominiũ, ⁊ alius habet vtile,
vt ſunt bona feudalia,⁊ talia bona nõ cenſentur eſſe de menſa pre-
lati.quod eſt notandum,adde domi.Cardina.in c.ij.de feudis.vbi
refert plures docto.conſuluiſſe contrarium.tamen tenet ipſe opin.
Bar.hic allegans Archi.etiam idem tenuiſſe in ca.j.xxj.q.vij.per
Imol.in d.cap.ij.⁊ in ca.vt ſuper de rebus eccle.non alie.
e ALEX. ¶ Epiſcop.aud. De hoc aliquid per Bald.in §.idem re-
ſcripſerũt. Inſtit.de excu.tut.⁊ hic vide Ang.in rep.in verſic.item
ex hoc verb.eſt not.⁊ adde Barto.in l.j.de cura.bon.dan.vbi tenet
quod non tenetur facere inuentarium.

De delatoribus. Rubr. XI.

¶ Querit glo.quot modis dicatur aliquid deferri. Itẽ querit qui
prohibeantur deferre. Itẽ de pena male deferentis,⁊ de premio be-
ne deferentis,que omnia dic vt in gl. Et in quo differt hic titulus
ab illo de his qui ſe deferunt,dic vt in glo. Iſta glo.expreſſe tenet
1 †quod licet ex forma ſtatuti bannitus non debeat audiri,tamen ſi
ante bannum accuſauit,poteſt accuſationẽ proſequi,⁊ ſic iure ita
obſeruatur in ciuitate Peruſij. Pro hoc eſt tex.in l.deferre.alle.in
gl.⁊ not.in l.Grauius.§.ſed cum duo.ff.de fideiuſ.per Dy.⁊ Jac.
a de Aren.ff.de publ.in l.is qui reus.[a]

ADDITIO.

a ¶ Reus. Nota gl.in rub.ibi,ſed eas cauſas.

LEX I.

1 ☞ Relictum incapacibus quando deferatur in fiſcum,⁊ qui ſint
incapaces,aut indigni.
10 Qui facit alicui condere teſtamentum ſecrete, ⁊ ſe heredem inſti-
tuere,ſi eſt capax non punitur.